XII. évfolyam. Csik-Szereda, 1900. márczius 7. 10. szám

CSIKI LAPOK

POLITIKAI HETILAP

ÉS CSIKVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Györgyjakab M. utóda könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések s előfizetési díjak is küldendők.

Megjelenik a lap Minden Szerdán. Kéziratok nem adatnak vissza.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL, ügyvéd.

Nyilttérl czikkek soronként 40 fillérért közöltetnek. Egyes lap ára 20 fillér.

Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetési díjak a legolcsóbban számittatnak

Korteskedés.

Van a társadalomnak egy rodhadt, egy penészes virága. Ez a rodhadt, undort és kellemetlen szagot árasztó kortes beléndek nem pusztul, hanem mindig uj hajtásokat ereszt korhadó gyökereiből. Széditő, mindenkit elkábitó szaga behatol a palotába, be az egyszerü kunyhóba, sőt mi a legkeservesebb, még az ártatlan gyermek szivét is megmételyezi, annak penészes gyümölcse: a pénz.

Hová lettek a régi jó idők? Elmultak, sajnos, lélek harangot huztak felettük.

Régi, jó lelkü öregek tesznek bizonyságot a becsületszó fontossága mellett Őket nem tántoritotta meg sem pénz, sem pálinka, bor stb efféle lélek vásárló italok. Elég volt abban a régi jó időben. ha valaki azt mondá, hej pedig sokan mondották „becsületemre mondom ezt, vagy azt“ a becsületére fogadott dolgot feltétlenül meg is tartotta, a becsületére hivatkozó atyafi. Nem kellett azt megirni, papirra rakni, mert a becsületszó többet ért az irásnál. Ma azonban a becsületszónak, tisztelet a kivételeknek, kötve lehet hinni.

Tapasztalat beszél belőlem, mert sajnos tapasztalatokat nyertem, több képviselő és községi előljáróságí választásoknál.

Ime a képviselő választások torzképe:

A kezdet persze az, hogy megjelenik a képviselőjelölt ur a kiszemelt kerület községeiben, sorra járja azoknak vezetőit, bemutatja magát, (jól teszi) paroláz s a mi fő dicséri önmagát, előszámlálván jó tulajdonait.

Beszél a sok adóról, vasutról stb. felvilágositván a sok szájtátó atyafit, hogy minden, de minden az ők zsebeikből telik ki, no de vége lesz, mihelyt ő fog a képviselői székben pihenni.

Pihenni? pardon! azért mondám „pihenni“ mert a „ki sokat igér, sokszor, de nagyon sokszor, keveset ád“. Miután jól kibeszélte magát, a már érzelmeiket a legmagasabb fokra felcsigázott atyafiaknak, lélekpénzzel ad nyomatékot sokat igérő szavainak. Egyszáz, kétszáz, háromszáz, sőt még tán 1000 forint is leömlik a garaton, büzös pálinka alakjában, az alig 150 160 választót előállitó községekben. Bizony sok is kell, mert iszik a férfi, az asszony, egy kortyt elcsuszik a leánynak. sőt Isten bocsásd! még a gyermeknek is.

A tekintélyesebb kerületekben 2, 3, sőt néha több jelölt bőrére is isznak a választók és nem választók, sokszor a választásnál nem keresvén az érdemet, hanem ki ad többet érte?

A korteskedések idejében betörik egy nehány fej, sőt még arra is van eset, egy két atyafi bucsut mond ez árnyék világnak, mert abban a kritikus időben testvér testvérnek, koma komának, sógor sógornak, szomszéd szomszédnak ellenségévé válik, üldözi, gyülöli egymást.

A józanabbak felháborodnak, arra bő anyagot nyujt a pénzsovárok kapzsisága, oktalan eljárása. S ha a felháborodás távol tartja őket az ecsetelt diszes választó kompániától, akkor üldözik, mert nem tart velük.

A választást megelőző korteskedések ideje alatt, nincs biztonságban a békés honpolgár. Bizonyitéka annak, a sok bevert ablak, betörött fő és a választás hatása alatt agyonvert családatyák.

Mikor lesz vége ennek a szomoru helyzetnek? Láttam a törvény erőfeszitését a kinos helyzet megszüntetésére és mégis előfordulnak a szomorubbnál, szomorubb esetek.

Józanodjál székely atyámfia! Gyógyulj fel kinos betegségedből! Gondold meg! jőjj tudatára annak, hogy a választások alkalmával elfogadott lélekpénz nem boldogit, azután is ép oly szegény maradsz, mint voltál addig, de kárhozatba visz, mert oly vagyonnak jutsz igazságtalan birtokába a mi téged nem illet.

Az igazságtalanul szerzett vagyon elviszi, még az igazságosan szerzett vagyont is.

Székely atyámfia! Számitod-e azt a drága időt, a melyet a korteskedések idejében elfecséreisz? Neki adod magadat a tunya részegségnek, s az által egészségedet is elveszitheted, a tulságosan elvezett szeszes ital, megölője a testnek, tönkre tevője azésznek, legszentebb jogodnak lábbal tiprása pedig, a léleknek veszélye.

A szomoru korteskedés nagy mértékben üzetik, az országos képviselő választásoknál, kisebb kiadásban pedig, a községi elöljáróságí választásoknál.

Itat a községi biró jelölt, h. biró, esküdt, polgár stb.

Itat minden rendü és rangu hivatalt kereső halandó, ki a nép kegyére van utalva.

Megrögzött szokás, melyen csak a nép kijózanodása, a hivatali jelöltek azon erős elhátározása segit, hogy büzös pálinkán hivatalt nem veszünk.

Mint segitő eszközt, nem feledem az iskolát sem.

A tanitóság átérzi, felfogja, az ő hivatását. Undort, utálatot kell kelteni, a gondjaira bizott gyermekek szivébe, a század ez utálatos, azt beszennyező szokása ellen.

Erősen megvagyok győződve, a korteskedési gyalázatos gyom kiirtásával, boldog lesz a haza, boldog a nép.

Adja Isten! *X. E.*

— **Az uj bankkormányzó.** A változás az osztrák-magyar bank legfőbb vezetésében immár bevégzett tény. Kautz Gyula visszavonult s helyét elfoglalta Bilinszky. A magyar kormányzó helyett következik — mint az meg is van mindenkorra állapitva — az osztrák. S Magyarország őszinte bizalommal s élénk várakozással fogadja az uj kormányzót, ki mint volt osztrák pénzügyminiszter maga is nagy pénzügyi kapacitás s ki remélhetőleg ép ugy, mint elődе Kautz, össze fogja tudni egyeztetni a monarchia mindkét államának gazdasági érdekeivel s szükségleteivel, a két kormány intencióival magának a banknak érdekeit. A ki pedig fölismeri a szükségleteket, az képes is lesz azokat — a mennyire hatásköre engedi — ki is elégiteni.

—

— **A kereskedelmi miniszter** elrendelte, hogy 1900. évtől kezdve az égetett szeszes italok nyilt kimérésre csak is koronás bélyeggel ellátott edényben árusithatók. E hirt különös figyelmébe ajánljuk ugy a fogyasztó, mint az árusító közönségnek.

—

— **A közigazgatási tisztviselők nyugdija.** Laczkó Péter, Gyula város levéltárnoka a „Békésmegyei Hirlap“ multkori számában fölhivást intézett a rendezett tanácsu városok, nagy- és kisközségek tisztviselői, kezelő és segéd személyzetéhez, a melyben a községi tisztviselők nyugdija ügyében együttes munkálkodásra szólitja tisztviselőtársait. Laczkó azt kivánja, hogy addig is, mig az államositás a közigazgatás minden ágára kiterjed, a városok és községek adjanak alkalmazottaiknak olyan nyugdijárulékot, amilyent az állami, vagy az illető törvényhatósági területén nyugdijazottak szolgálati éveik arányában kapnak. Nugdijalap létesitése e javaslat szerint nem volna szükséges. Minden város és község felvenné évi költségvetésébe e nyugdijakat és megállapitaná, hogy nyugdijjárulék czimen hány százalékot lehet levonni tisztviselőinek fizetéséből. A fölhivás irója emlékiratot akar terjeszteni a képviselőház elé és fölakarja szólitani az egyes kerületek képviselőit, hogy ezt a mozgalmat támogassák. A fölhivást Dutkay Béla, Gyula város polgármestere megküldte az ország összes városi és községi tisztviselőinek.

—

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

Szülőföldemhez.

Szülőföldem vadvirágos bérczei
Mért tudlak én oly lelkemből szeretni?
Gyönge szélben lágy zenéjü kalászok
Mért tudok ugy emlékezni tirátok?

Karcsu fenyők sejtelmes bus homálya
Miért vagy ugy hő szivembe lezárva?
Domb tetőkön felcsillogó kis tornyok
Mért könnyezek ha ti rátok gondolok?

Picziny kunyhók, szürke szalmás telepek
Mért szeretek ugy időzni veletek?
Mocsaras rét, elmerengő eszterág
Miért vagytok oly kedvesek, oly drágák?

Elmesélem, elrebegem az okát.
Árva lelkem örröm sugár szövi át,
Édes álmok, gyermek évek megtérnek,
Mindnyájan csak ti rólatok regélnek.

Vissza jönnek, át szürődnek lelkemen;
Enyhitgetnek szivemre hullt terhemen,
Enyhülök ha árva éltem napjira
Rá mosolyog szülőföldem kék boltja.

Enyhülök ha rám mosolyog az az ég,
A mely alatt Attila-sarj keble ég,
Siromból is ki ünne a fájdalom
Ha más földön borulna rám sirhalom.

ifj. Botár Béla.

A tizedik muzsa.*)

Románból fordította: **Darvas Lajos.**

Mondják a tudósok, hogy az ősrégi korban csak három museát ismertek: Mnemet (emlékezet), Meletét (gondolkozás) és Avidet (szenv). De mikként szaporodott számuk kilenczre?

Mondják, hogy egykor Peloponnesus egyik városának papjai Phoebus temploma számára meg akarták szerezni e három muzsa szobrát. A templom papjai három kiváló szobrásznál meg is rendelték a kitüzött időre a három szobrot, de fentartották maguknak a jogot, hogy a legsikerültebbeket választhassák ki közülök.

A határidő letelte után megjelent a három hires szobrász három-három szoborral, de mindenik különfélekép és különféle tulajdonságokkal ábrázolta a muzsákat. Minthogy azonban mindenik szobor rendkivül szép volt, elfogadták az összest és fel is állitották a templomban. Háromszor három kilencz!

Idővel elfeledték ezt az eseményt és a görög nép képzelő ereje elfogadta a kilencz muzsa tényleges létezését. Heziodus, kortársai hitének megfelelőleg, megadta a következő nemzedéknek a kilencz muzsa magyarázatát.

Valának pedig ezek Zeus és Mnemosyne leányai. Miután neveket adott nekik a kellőleg körvonalozta hivatalaikat és tulajdonságaikat, igy folytatja a „Theogonia“ szerzője: „Az Olympuson laknak és dicsőitik a halhatatlan istenek csodálatos tetteit; ismerik a multat s a jelent és a jövőt, is megtudják mondani, reánek énekeikkel felviditják az egész égboltozatot“.

Oh te balga öreg, mily gyermeteg korban éltél te! Te nem tudtad, hogy lesz idő, midőn muzsáid száma szaporodni fog. Sejtelmed sem volt az ugy nevezett „munkafelosztás“-ról, mely az emberiség haladásának ma nagy és terjedelmes principiuma!

Szaporitani kellett őket — az ujkor elengedhetetlen követelménye volt. És igy a muzsáknak száma, bármit mondjon Heziodus, tizre szaporodott és pedig: az első Klió, a történelem muzsája; a második Melpomene, a szomorujátéké; a harmadik Thalia, a vigjátéké; a negyedik Euterpe, a zenéé; az ötödik Terpsichore, a tánczé; a hatodik Erató, a szerelmi dalé; a hetedik Kalliope, a hősköltményé és az ötkesszólásé; a nyolczadik Urania, a csillagászaté; a kilenczedik Polyhymnia, a lyrát és a mimikát és.... a tizedik....

A tizedik: 1200 frank, a bukaresti nemzeti szinház speczialmuzsája.

Valóban, ha a kilencz muzsának nincs ideje, hogy a mi nemzeti ügyeinkkel foglalkozzanak és egy románt sem akarnak egy szindarab megirására ösztönözni — zsebre rakott kézzel szemléljük-e ezt és no találjunk-e fel ad hoc egy tizedik muzsát? — Részünköli gyávaság volna! E végből a szinházak figyelmező főigazgatósága évenkint pályadijat tüz ki 1200 frank jutalommal és három havi határidővel — egy uj modern muzsára és egy oly kis nemzetre nézve, mint mi, valóban szép dolog! — tehát egy szindarabért 1200 frank jutalom, és pedig „tárgyát képesze valamelyik nemzeti ballada! lehet szomorujáték, dráma, melodráma, vigjáték vagy szinmű, legyen bármi, csakhogy hosszu legyen s egy egész estét betöltsön!“

1200 franknak nehány embert azonnal költővé kell varázsolnia, s ha költők leltek, kisárolgó drámaiszinek, s ha dramatikusok leltek! Irjanak nehány hosszu és jó szindarabot, melyek közül egyiknek „nagyon hosszunak és nagyon jónak“ kell lenniök.

Mennyivel praktikusabbak vagyunk mi románok a régiektől! Igen, nemzeti büszkeségből! Ős okát. Ex nihilo nihil?... Nevetséges! Hát merem állitani, hogy mennyivel praktikusabbak vagyunk mi románok a többi modern nemzeteknél!

Nem akar Melpomene hozzánk is betekinteni! Thalia szabadkozik? Hát aztán! 1200 frank... és a müremekek ezer számra keletkeznek. Hát nem tudnánk mi a drámai költészet terén tehetséget felmutatni? Az nem igaz! 1200 frank... és bámuli fogjátok, miként tünnek fel a tehetségek a Tiszától a Tengerig. Különben is melyik fiatal embernek nem volna szüksége 1200 frankra? Továbbá, melyik fiatal román ne tudna oly szindarabot irni, mely ép oly jó mint hosszu? Egy kevésbé védelmezett vár oly vár, melybe könyenyebben be lehet nyomulni, mint egy jobban védelmezettbe. Igaz? Ne féljetek, hisz nem akarok én a fővárosi erőditési munkálatokról beszélni — ezt kellőleg megvédi a hadügyminiszter. Csak a következő szerény hasonlattal akarok élni: a hajnélküli, a kopasz faj kevésbé védelmezett, mint a hajjal diszitett.... Nem igaz? Rajta tehát! Van valami, ami a fejbe annál nehezebben hatol be, minél kevésbé van védelmesve, a es as a meggyőződés, hogy a kopasz fej ellen nincs orvosság. De ha lehetetlen, hogy haj nőjjön ott, hol nőnie kellene, mennyivel nehezebb ott növesztení a hol soha sem nő! Pl. a sarkon, a tenyeren vagy a száj padlásán.... Különben ki tudja: Képzeljétek el, valamelyik lapban olvasnátok ezt? „A Th. városi nemzeti museum esennel pályázatot hirdet 1200 frank jutalommal. E jutalmat azok kapják, akik három hónapon belül tenyerükön bajuszt növesztenek. Lehet az vastag, vékony, fekete, szőke, barna, mi különben a pályázó lelkétől függ; fő az, hogy mindkét fele legyen legalább 5 cm. hosszuságu. Pályázhatnak azok is, kiknek nincs hajuk ott, ahol lenni kellene“.

E pályázat annyi volna, mint létrehozni gyanuit, a mi kincs, s az a terelnünk, akinek nincs terelő ereje. Ekkor mi a filosofiában szép forradalmat idézünk elő, mi felfedeznők a dolgok okát. Ex nihilo nihil?... Nevetséges! Hát

*) E szatira érdekesen festi az első román szindarab keletkezését. Caragiale, a szatira szerzője, Románia legszenzáciálisabb drámaiszinének egyike, sokáig volt a bukaresti nemzeti szinház igazgatója.

Folytató.

= **Uj egyesület.** Gyergyó-Szentmiklóson Ferenczy Károly esperes-plebános elnöklete alatt, a „gyergyó-szentmiklósi róm. kath. székely földmives ifjusági egyesület" czimmel egy uj egyletet alakult, melynek czélja: a földmives ifjuságnak erkölcsös és hazafias szellemben való képzése, közhasznu, főleg a földmivelés körébe vágó ismeretek terjesztése és tisztes szórakozás szervezése. Az egyesület fővédnöke az erdélyi r. k. püspök. Az egyesület tagjai: a) alapitó tagok, egyszersmindenkorra 40 koronát, b) pártoló tagok, kik 3 évi tartamra való kötelezettség mellett évi 1 koronát fizetnek, c) rendes tagok, kiktől csak feddhetlen előélet, irni, olvasni tudás követeltetik a legalább 15 éves korukat betöltötték, d) rendkivüli tagok minden más keresztény vallásu ifjak a szabályszerü díjak befizetése mellett, e) tiszteletbeli tagok, kiket az egylet az érdemet szerzett polgárok közül be választ.

Vitaértekezések a büntető perrendtartásból.

Alig foglalta el diszes állását Dr. Perjéssy Mihály, kir. törvényszéklnk kitünően képzett elnöke, első lépéseinél meglátszik, hogy benne *oly igazságügyi vezért nyertünk, a ki tud is*, meg akar is dolgozni s ki egész életében a munka embere levén, nem áll meg az első sikernél, hanem ágilis, tevékeny szelleme ösztökéli, hogy haladjon előre a egyik czéljának elérése után pihenés nélkül fogjon hozzá a másikhoz.

Nem akarunk most azzal foglalkozni, hogy alig 3 heti működése alatt minő eredményeket ért el, mennyi restanczián dolgoztatott fel, mennyi buzgalommal kitartással fáradozik, hogy biróságaink sok más ügyét dülöre segitse, hanem egy ujabbi akciójáról adunk hirt, melynek kihatásai jogászvilágunk, jogi*élétünk fejlődésére roppant fontosságuak lehetnek.* Rengeteg elfoglaltsága mellett tudott magának időt szakitani, hogy a szeredai jogászközönség élére állva egy szép, magasztos eszmét valósitson meg, a jogászgyülések, vitaértekezések eszméjét. Ez eszme eddig nálunk ismeretlen volt, de remélhető, hogy nem marad meg az *első czélnál*, az igazságügy egyik ágának ismertetésénél, hanem idők folyamán az egész vonalon érvényesülni fog. S ez bizonyosan meg fog történni, ha oly ember veszi kezébe az ügyet, mint Perjéssy Mihály, kit ma már mindenki, a ki csak ismer, követni kész, ha az irányt megmutatja, a melyen haladhatunk.

Az uj bünvádi perrendtartás gyakorlati alkalmazásánál még a képzettebb jogászok is egyelőre ismeretlen talajon mozognak s egy egy szakasznál bizony előre nem látható nehézségekkel találkoznak. Ezen nehézségek eloszlatása végett terjesztette a csikszeredai *kir. törvényszéknek 1900. februar 28-án tartott* teljes ülése elé a javaslatot közkedvességü elnökünk vitaértekezések rendezésére, mely javaslatot a teljes ülés egyhangulag általános lelkesedéssel elfogadott s kimondotta, hogy mig egy részről az uj büntető rendtartást a kir. törvényszék s ügyészség tagjai által minden hét *Szerdán és Szombatján délután 5 órakor* ismerteti, másrészt belevonja az akcióba az ügyvédi s ügyvédjelölti kart is, kiket ennél fogva az elnök átiratban megkeresett a csatlakozás iránt s felhivott, hogy a törvény egy és más fejezeteinek ismertetésére vállalkozzanak. Mint értesülünk, a megkeresések teljes sikere lett, sőt ügyvédeink közül is többen fognak ajánlkozni, hogy az előadó birákkal karöltve fognak értekezni az eljárás különböző fejezeteiről, a melyeknek ismertetése már általánosságban be van osztva ugyan az egyes birák s ügyészek között, de mivel roppant anyaggal állanak szemközt, nagyon üdvös volna, ha az ügyvédek a terhek arányos megosztására vállalkoznának.

Az első értekezés már e hó 7-én délután 5 órakor meg fog tartatni, a melyen a büntető perrendtartás kézikönyvével felszerelve valószinüleg jogász világunk csaknem teljes számban fog a törvényszék tanácstermében megjelenni, hogy dr. Perjéssy Mihály értekezésének — az I. II. fejezetről — elhangzása után hozzászólásaival megbeszéléseivel járuljon hozzá az eszmék tisztázásához. S azután következik az értekezések hosszu sora, melyben aktiv részt vesz a biróság valamennyi birája s az ügyvédi kar nagy része.

Ohajtandó, hogy a dr. Perjéssy Mihály által felvetett eszme ne legyen hirtelen ellobbanó szalmatüz, hanem magas láuggal lobogjon, s lassan kiterjeszkedjék a jog összes terére ugy hogy mihamarabb valósságos nagyvárosi szinezetü jogászgyülléseink legyenek. S a hol oly sok, képzett, munkabiró, tehetséges jogász van, az nem is tartozik a lehetetlenségek köré.

TANÜGY.

Tanitói gyülés.

A gyergyói róm kath. tanitóegyesület téli rendes közgyülését az ujfalvi népiskolánál tartotta meg, melyen a tagtársakon kivül az ujfalvi község előljáróság- és iskolaszék tagjai, élén Bajkó Péter nv. számadás, hitkőzségi főgondnok, Pu-kás Adolf jegyző és dr. Csáky József *körorvoseal csaknem teljes számban* megjelentek.

Ileggel 1/2 9 órakor ftdő Molnár János szentszéki-főnök-plebános a Szentlélek Isten segitségül hivása mellett szentmisét mondott, melynek meghallgatása után a helybeli tanitók tartották meg gyak. tanitásaikat saját osztályaikban az elnökség által előre kijelölt tantárgyakból.

A gyülést Józsa Sándor elnök a testi nevelés fontosságáról tartott ügyes beszéddel nyitotta meg, melynek végeztével a mult gyülésről felvett, a kiválógonddal összeállitott nagy terjedelmü jegyzőkönyvet olvasta fel Borka Lajos főjegyző. Az elnöki megnyitóért, valamint a szépen megirt jegyzőkönyvért az elnökség elismerése mellett, a gyülés jegyzőkönyvileg köszönetét fejezte ki.

Az előterjesztések során elnök a gyülés tudomására hozzá, hogy Püspökur Ő méltósága a „kath. Ifjusági Egylet-ek" szervezésére vonatkozó felterjesztett alapszabály tervezetet előleges jóváhagyásával ellátva, a fővédnökséget elfogadta, a az esperesi hivatal utján felhivta a kerületi papságot, hogy tanitóegyesü-ünk kezdeményezése folytán, a kath. Ifjusági Egyleteket a gyergyói esperesi kerület községeiben a tanitókkal együttesen mielőbb szervezzék, s az alapszabályokat megerősités végett terjeszszék fel. A főpásztori leiratot a gyülés örömmel vette tudomásul; egyuttal több helyről jelentették, hogy az Ifjusági Egyletek több községben már szervezés alatt állanak, s az alapszabályokat közelebbről felterjesztetik megerősités végett.

A kászon-alcsiki tanitói főkörnek a kászontori nyugdij intézmény létesitése tárgyában küldött átiratát a gyülés pártolólag fogadta és határozatilag kimondotta, hogy egyesületünk is a mozgalomhoz csatlakozvár, az elnökség küljön kérelmet az ügyben az erdélyi r. kath. státusigazgató tanácsához.

A Népnevelő szerkesztősége a kilencz százados évforduló alkalmából kiadandó „Emlékkönyv" részére egyesületünk történetének megirását és beküldését kérvén, a gyülés felhivta az elnökséget, hogy az egyesület történetét a kivánt alakban és terjedelemben irja meg, s az „Emlékkönyv" szerkesztőjének küldje el.

A gyak. tanitások méltatására kerülvén a sor, abban a tagtársak tömegesen vettek részt, mire elnök a birálati jelentések alapján a tanitásokat dicséretesen sikerülteknek nyilvánitotta és köszönetét fejezte ki az ujfalvi iskolaügy vezetőinek azon ügybuzgalomért, melynél fógva Maros-Ujfalu tizesben ui iskolai épületben a jelen tanév elején egy tanitói állást rendszeresitett.

Ezután László János s. lelkész, hitelemző igen szép felolvasást tartott ily czimmel: „A korszellem hatása a népre és ennek ellensulyozása"? A gyakorlati életből meritett adatokkal bővelkedő tanulságos felolvasást a gyülés éber figyelemmel kisérte, s érette felolvasót zajosan megéljenezte; egyuttal a munek irattárba *helyezését és lapban* való közlését elhatározta.

Most a tárgysorozat értelmében ezen kérdés került tárgyalás alá: Kell-e az osztatlan népiskola részére külön tanterv? Ezen kérdést a mult gyülés határozata folytán a tanitói önképzőkörök már előlegesen megvitatták, s vélemányeiket az elnökséghez be is nyujtották. A kő gyülési tárgyalást Ádám Polixena tanitónő ügyes előadásával nyitotta, s jól megokolt javaslata az volt, hogy az osztatlan népiskola részére külön tanterv nem szükséges. Ezen véleményen volt a ditrói, szárhegyi és remetei tanitói önképzőkör egészen; mig ezzel szemben a szentmiklósi egészen, az alfalvi és ujfalvi önképzőkör pedig két két tag kivételével az osztatlan iskola részére külön tanterv készitését tartja szükségesnek. Ebből látható, hogy ezen kérdés eldöntésénél, valamint az ország összes tanitói között, ugy egyesületünk kebelében is nagyon megoszoltak, mintegy megtelezőltek a vélemények; ez okozta az élénk, zajos vitatkozást, melynek eredménye az lett, hogy a már vége felé járó gyülésen elrendelt névszerinti szavazással a még jelen lévő tagok kilencz szátbőbeggel kimondották, hogy az osztatlan népiskola részére a külön tanterv készitése szükségesnek tartják.

Végül, néhány kisebb ügy elintézésével a gyülés d. u. 1/2 3 órakor véget ért.

Egy jelen volt.

Pályázat a „Tanitók Házába" való felvétel tárgyában.

Az „Eötvös-alap (Országos Tanitói Segély egyesület) a „Ferencz József Tanitók Házában" létesitett internátusnak fizetéses egész vagy félingyenes és alapitványi helyeire az 1900/1901-ik tanévre ezennel pályázatot hirdet.

Pályázhatnak ezen helyekre a budapesti tudomány- és müegyetemen vagy egyéb fő- és szakiskolákon tanuló tanitók, tanárok és a tanügyi téren működő egyének kiváló előmenetelü, példás magavisletü fiai, a kik egyszersmind az „Eötvös alap" (Országos Tanitói Segélyegyesületnek) rendes és rendkivüli tagjai, s akik ezen kötelezettségüknek az alapszabályokban körülirt módozatok szerint mindenben megfeleltek.

Egész vagy félingyenes helykre csak vagyontalan, nehéz anyagi viszonyok között élő szülők gyermekei vehetők fel, de ezek is csak akkor, ha a főiskolai, szaki-kolai vagy egyetemi tanulmányainak folytatásához szükséges előtanulmányaikat legalább is általános jó eredménynyel végezték.

A fölvételre folyamodók pályázati kérvényükhöz mellékelni tartoznak: 1. születési bizonyitványukat; 2. végzett tanulmányaikról és erkölcsi magaviseltükről szóló bizonyitványaikat; 3. azt az okiratot, hogy a Tanitók Házába a fölvételt jogosan kérhetik; 4. vagyoni és családi viszonyaikról szóló hiteles és kimeritő bizonyitványt; 5 esetleg, ha a pályázó valamely alapitványi helyet óhajt elfoglalni, az illető alapitó ajánlólevelét.

A Tanitók Házába felvételt nyert ifjak az egész tanéven át lakást, fűtést, világitást, felügyeletet és esetleges orvosi kezelést élveznek. Az egész fizetéses helyek ára havi 16 koronában, a félfizetéses helyek ára pedig havi 8 koronában állapitatott meg.

A hiánytalanul felszerelt kérvények az „Eötvös-alap" (Országos Tanitói Segélyegyesület) elnökségéhez czimezve 1900. év julius hó *10-ig nyujtandók be Peres Sándor titkár urhoz* (VIII. Szentkirály-utcza 47. sz.). Az alapitványi helykre pályázók kérvényeiket ugyancsak az Eötvös-alap elnökségéhez czimezve az alapitványt tett egyesek, egyesületek, jogiszemélyek utján, azok ajánlataival ellátva küldik be, 1900. julius 10-ig az „Eötvös-alap" titkárához.

A *kérvények felett 1900. augusztus hó* 20-án az „Eötvös-alap" osztóbizottsága határoz.

Szeredai élet.

Calicó estély.

A farsang elmult. Carneval herczeg bibor szánján *röpke kiséretével elutazott, magával vive sok* szép est emlékeit.

Kisérete közül csak Hyment hagyta itt, hogy behegessze azokat a sebeket, melyeket a farsangi szezonon a fényes táncestélyeken a fürge Amor tőtt lenge nyilával, hogy rózsaláncczal fűzze egybe az egymásért epedő szivecket, a mint nálunk mondani szokták a zöld farsangra.

A vigabb táncestélyek s azok pásztor óráinak időszaka elröppent s eljött a bőjt, hogy a farsangon szerzett boldog emlékeket is visszafojtva, emlékezzünk mulandóságunkról, s az egyháznak a bőjt első napján használt ezen igét tartsuk szemeink előtt:

„Emlékezzél meg ember, hogy porból lettél és porrá leszesz".

Azonban mi a farsangot nem ereszettük oly könnyen el, hogy utolsó napján, hushagyó kedden *egyet, egy utolsót ne mulassunk.*

A mi derék koresolya-egyletünk már jó előre gondoskodott erről, s fölealadatát a jégmulatságok rendezése képezte, mert ha már a gyenge tél nem engedte meg, hogy sokat korcsolyázhassunk, legalább táncoljunk a jégegylet mulatságain, a hol legalább nem fagynak meg a szivek, hanem inkább felolvadnak. Ezer bocsánat! nem akartam ezzel azt mondani, mintha talán a korcsolyázás közben megdermednének.

Azután a mi jégegyletünk minő mulatságot eszelt ki hushagyó keddre!...

Calicó estélyt. A már hetekkel előbb kibocsátott izléses meghivókra ragasztott szövetminták utmutatást nyujtottak, hogy ki milyen tollettet válasszon magának az estélyre. Volt ott piros pontu szövet fehér alapon, kék pont fehér alapon és fekete pont sötét piros alapon. S mig a többi mulatságok folytak, addig szép csendesen mindenki készült a Calicó estélyre, egyre fogytak a szövetek Barcsay kereskedéséből, már előre is biztos zálogát adva annak, hogy a mulatság remekül fog sikerülni. S a látszat nem is csalt s nem is csalhatott, hisz a rendezőség mindent elkövetett ez est sikere érdekében.

Elérkezett hushagyó kedd estéje. A többi mulatságok mámorát jó formán ki sem pihenve, a nagyteremben, melynek diszitésében mindenütt ott diszelett a calicó, vártuk a *közönség s különösen a calicó* ruhás hölgycket, mert mindnyájan kiváncsiak voltunk arra, hogy is festhet ez az egyszerű de mégis szép Calicó. S nem is soká kellett várni, mert egyszerre csak a teremben mindenütt suhogott ebből a szövetből készült izléses tollett. S milyen remekül néztek ki hölgyeink!....

A piros pont fehér alapon győzött, ez volt többségben, de azért képviselve volt a kék meg a fekete pont is. S már-már szinte elfeledem az izléses táncsrendeket, a melyek hasonlók voltak a hölgyek ruháihoz, a mindenki tollettjével egyforma szinü táncsrendet kapott. S a fiatal emberekre is calicó mellény callicó nyakkendő, calicó zsebkendő diszelgett, szóval calicó volt ott minden.

Azután megkezdődött a tánccz. A keringő *andalitó hangjai, lágy ütemeinek behatása alatt ismét* felujultak az előbbi esték emlékei, a mazurka alatt tovább fűződtek s a négyesek alatt, melyeket 20—20 pár táncolt végig már megcsendültek ezen estnek édes, mámoritó emlékei. Azután elérkezett a soupé csárdás, az az annyi édes dolgot magában foglaló soupé csárdás, annyi élet kedvvel, annyi pezsgő kedélylyel rugtuk ezt a tánczot, ézsre sem véve, hogy már a bőjtben vagyunk. De mihelyt észre vettük pont 12 órakor véget vetettük az estélynek legalább hivatalosan. S hogy reggeli 6 órakor is még miudig tánczoltak, arról nem tehet sem a vallásos rendezőség sem más. Jól mulattunk.

Méltó befejezése volt ez a pontos bál, mint egyik fiatal ember elnevezte, a többi farsangi estélyeknek.

Azonban a mi fiatal embereink ugy látszik könnyebben kifáradnak a tánczban mint a hölgyek, pedig hát hogy is mondja Petőfi: Lesz-e gyümölcs fán?... ..... Egy dicséretre méltó kicsiny tábor tartotta a posztot, mig a többiek addig lesen tudja hol valának. De hát nagyon nagy baj még sem volt. Csak ők bánhatják meg s szolgáljon büntetésul az a tudat, hogy egyikéről a legjobb mulatságoknak maradtak el.

S ez az estély volt befejezése a farsangnak. S most már a bőjtben vagyunk, azonban hiszük és reméljük, *hogy ha vidám tánczestélyeiben nem is lesz* részünk mert ez nem szabad, szért egy-egy kellemes estét fogunk töltení, s nem hal ki a bőjtön sem a szeredai élet, hisz jön az udvarhelyi dalárda is, működvelői előadás is lesz, s ugy gondoloom a kaszinóestélyek is csak elkövetkeznek.

S végezetül ős szokás szerint legyen szabad ide iktatnom a calicó estélyen megjelent hölgyek névsorát.

Asszonyok: *Antalffy Gáborné*, Barcsay Károlyné, Csedő Istvánné, Dr. Csiky Józsefné, Csiszér Józsefné, Czikó Sándorné, Dájbukát Jakabné, Dresznándt Viktorné, Éltkes Jakabné, Fejér Sándorné, özv. Ferenczy Lajosné, Foglár Józsefné, Hajós Károlyné, Kovács Antalné, Mánya Antalné, Medenyánszky Lajosné, Romfeld Fellxné, Sándor Gergelyné, Szoboszlai Györgyné, Szokolay Istvánné, özv. Szőts Mártonné, Telcki Vinosné, Dr. Veress Sándorné.

Lányok: Csiszér Gizella, Czikó Ilona, Ferenczi Irénke, Kovács Ilonka, Mánya Berta, Romfeld Juliska, Sándor Gizella, Szabó Anna, Szoboszlay Emma, Torday Vidorka. —*a —d.*

Installáczió és Frigyes napja.

Megirtuk régebben, hogy Molnár József ügyvédet a *kaszinó Gyárfás László helyébe elelnöknek* választotta. Azt meg a kalendárium csinálók irták meg, hogy Frigyes napja minden év márczius havának 5-ik napjára esik.

Igy történt azután, hogy 5-én este a kaszinó ünnepet ült. Molnár József installaczióját s Páris Frigyes névnapját. Ok ketten szövetkeztek s meghivták vacsorára a kaszinót. Mert ott mindenknek, a ki akkor jelen volt a kaszinóban, akár ujságot olvasni, akár más szórakozást keresni, ünnepelni kellett. S ez szolgáljon mentségül a férjeknek ő nagyságik előtt a miért bemondás, kimaradási engedély nélkül még a mészkor legpontosabb, leghivebb férjek a családapák is leültek s végig ették azt a menut, melyet az ünnepeltek, társadalmi életünk kedvelt, kimagasló alakjai, szervirozztattak s mely ugy izletességével, mint változatosságával legalább némileg kárpótolhatta őket az otthon elmulasztott családi vacsoráért. A kedély hangulat pedig a legjobb volt. Mintha ostromlott volnának lettünk volna, ugy sziporkáztak a szellemesebbnél szellemesebb felköszöntők, melyek előbb a szivhez szóltak, később pedig néha-néha szíven — vagy Achilles sarkon — találtak. Először Molnár József a kaszinó elnökére, Becze Antal alispánra, azután Becze Antal a két elválhatlan, most ünnepelt jó barátra, Páris Frigyes Dr. Perjéssy Mihályra, Dr. Györffy Gyula Páris Frigyesre, Perjéssy Mihály az egész társaságra, Dr. Fejér Antal Becze Antal alispánra, Antalffy Gábor Dr. Perjéssy Mihálynak jelen nem lévő, még idegenben élő nejére, mit az meghatva köszönt meg, stb. stb. Ki tudná felsorolni, hány s minő szellemes toasztok hangzottak el az est folyamán, melyen közbe-közbe Miczi Miska bandája huzta édesbusan a fülbemászó magyar nótákat, tény az, hogy ugy az ősökik estnek mint általában a kaszinói *élet rohamos fejlődésének hatása azt az elvitázhatlan* benyomást teszi az emberre, hogy nálunk az egészséges társadalmi élet hova tovább emelkedőben van.

Hogy kik voltak jelen az estén azt nem soroltam fel egy világért. Alig 5 nőtlen ember s 2 szalmaözvegy volt látható, a többire mind várt otthon valaki s ha esetleg egyik-másik mással mentette volna ki magát kedves oldalbordája előtt a kimaradásért, nem akarom, hogy az én fecsegésem miatt tünjék ki a turpiaság, mert hát discreció ... az a fő!..!

Székely dalegylet.

A székely-udvarhelyi „Székely dalegylet" mint előre is jelezték, Mikó Bálint főispán ur védnöksége alatt a „Csillag szálló" nagy termében az 1900. évi márczius hó 11-én (Vasárnap) tartja meg rendkivüli érdekesnek igérkező Hangversenyét, melyre már a meghivók kibocsájtattak s mely iránt széles körben igen nagy az érdeklődés.

A hangverseny műsora a következő:

1. Thern Károly: „Dalünnepen" előadja a Dalegylet férfikara.
2. Czitera kettős, előadva Balányi Anna k. a. és Balányi János ur által.
3. Huber Károly: „Nem nézek én" ..... előadja a Dalegylet férfikara.
4. „Az első szerelmes levél" monolog, előadja Spaller Anna urnő.
5. Káldy Gyula: „Rákóczy Emlékezete", előadja a Dalegylet férfikara.
6. Czimbalom szló, gr. Lázár Ádám főjső ur által.
7. *Gaál F.: Nyisd ki anyám*", énekli a Dalegylet férfikara.
8. „Ilóra" melodráma, irta Váradi Antal, zenéjét szerzette Erney József, szavalja Földes Anna k. a., zongorán kiséri Dr. Kolonics Dénesné urnő.
9. Káldi Gyula: „Rákóczy keserűje", előadja a Dalegylet férfikara.
10. Mendelsohn: „Concert", játszák árion hegedűn Balányi János ur, zongorán Balányi Anna k. a.
11. Verdi: „Banditák bordala", énekli a Dalegylet férfikara

Jegyek ezen koncsertre előre válthatók Györgyjakab Márton utdd a, Dresznándt Viktor könyvkereskedésében.

---

a mindenség nem jött e a körülmények versenye *által létre? Nekem azonban szegény krónikának,* nincs tehetségem a bölcselkedéshez..... a tulajdonkép engem a dolgok ős oka sem érdekel. Sokkal egyszerűbb dolog az, amin fejem töröm, a minthogy mannapság verseny által legjobban segithet, magán az ember, én is hirdetek egyet:

„Tekintettel arra, hogy szakállamban több *fehér szálat vettem észre;*

Tekintettel arra, hogy engem a tarkaság rendkivül boszszant:

Tekintettel arra, hogy egyfelől mások tapasztalata folytán meggyőződtem arról, hogy a külső festés a saör gyökerén sok hézagot hagy, másfelől pedig a szin időnként változik ugy, hogy *vannak szaktudósok, akik ép oly határozottsággal* jósolnak a szakálból ősöt, vagy ősép időt, mint őnök és ős a legérzékenyebb szerveiből;

Tekintettel arra, hogy a külső orvosság használata alkalmatlan és sok időt vesz igénybe:

Elhatároztam, 1200 frankot fizetek annak, aki a következő faraszgig oly hajfestőszert talál *fel, amelyet belől lehessen használni.* Elfogadok bármely szint, csak legyen tartós s lehessen kötetlen fővel aludni". Mit gondolnak? ... Hiszem, hogy czélomat elérem. A jutalom óp akkora, a határidő sokkal nagyobb s a mit kivánok sokkal könnyebben elérhető, mint az, amit a szinházak áldozatokkal igazgatósága követel. Van egy gyógy*szerész barátom, aki pilulák és kenőcsök elkészitése* mellett még rimeket is kovácsol és szindarabokat is ir. Nagyon kivánosi vagyok, vajjon melyikre fog pályázni, a kenőcsért-e, amit én ohajtok, vagy a szindarabért, amit a nemzeti szinház követel.

Minthogy azonban nagyon egy tevékeny *ember, valószinü, hogy mindkettőért fog pályázni...* Annál jobb! Csak fel ne cserélje a czimeket s nekem nehogy valami hosszu szindarabot küldjön, s a nemzeti szinháznak belső hajkenőcsöt.

KÜLÖNFÉLÉK

— **Kinevezés.** Ő Felsége Wellmann Samu helyi kir. törvényszéki aljegyzőt az erzsébetvárosi kir. törvényszékhez albirónak neveste ki. A fiatal uj albiró csak december végén tette le sikeresen a birói vizsgát s a röviddel hír már is elragadja őt tőlünk, a ki egyike volt társadalmi életünk, fiatalságunk legágilisabb legtehetségesebb tagjainak. De hát a pálya int. A kötelesség, a lét kérdése otthagyni kézst mindent, a mi kedves volt, hogy keresen a találjon magának uj, talán szebb jobb hazát. Felmentése az itteni törvényszéktől még a hó folyamán várható s igy április elején *minden valószinüség szerint már* elfoglalhatja uj állását, mely egy magasabb fokot jelent a kőshivatalnokság, az igazságszolgáltatás létrájján.

— **Áthelyezés.** A földmivelési miniszter Szentimrei Dániel, Maros-Torda, Udvarhely és Csikvármegye kir. erdőfelügyelőjét Maros-Vásárhelyről. Kassára és Garlathy Oszkár Kassai erdőfelügyelőt Marosvásárhelyre kölcsönösen áthelyezte.

— **Uj körorvos.** A kászoni 3 községből álló közegészségi körben Irk Mátyás halálával megürült körorvosi állomásra közelebbről Csikszeredai származása dr. Koncsag Viktor választatott meg, a ki állását már el is foglalta.

— **Márczius tél,** A február végén mutatkozott tavaszi időjárást hirtelen a legzordobb idő váltotta fel. Márczius 1-ső napján szürke felhők kezdettek bolyongani, melyekből egyre-olykor-olykor darával vegyes eső hullott; azonban a rá következő éjszakán már egészen havazásá változott át s reggelre mintegy 15 centiméter magas hó födte a földet, a mely a beállott éjszaknyugati zord szelekkel állandóvá vált és a hőmérséklet 4 és 5-én 10 fokkal fagy ponton alul szállott. A mint látszik a német időjós, Falb Rudolfnak márczius havára közlött tett jövendölése, legalább a hó első felére bevált, mennyiben 9-ig viharokat, esőzéseket, sőt némely helyt havazásokat jósolt, melyek szerinte 10—16-ika között még inkább kifognak terjedni. Vigasztalásul azonban 17-től 25-ig nagy szárazsággal biztat mit ujabbi szomoruságunkra 26—31-ike között nagy esőzés, számos zivatar és mindenek felött ismét jelentékeny hó esések váltanak fel. Ha mindezek beválnak, a tavaszi mezei munka megkezdéséről april. közepe előtt alig lehet álmodnunk.

— **A M. kir. kereskedelmi museum** hazai iparunk fellendítése érdekében Budapesten a városligeti iparcsarnokban kiállitási czikklist rendez, mely 1900. május hó elején nyilik meg a fonó, szövő, ruházati és bőrdiszmüipari kiállitással. Ezen kiállitással a keresk. muzeum is kiveszi a részét azon akcióból, melyet a m. kir. kereskedelemügyi kormány a hazai ipar és kereskedelem érdekében megindított, s melynek czélja, hogy a fogyasztó közönség meggyőződhessek, hogy szükségleteit a hazai ipar révén is kielégitheti a forrásokat megismerje. A kiállitás semmi költséggel sem jár. Bővebb értesitések a belépő bejelentési ivnek beküldése után — melynek legkésőbb április 5-ig meg kell történni — a kereskedelmi muzeum igazgatóságtól nyerhetők.

— **Eljegyzés.** Szabó Lajos csikszeredai fodrász jegyet váltott Potoczky János kereskedő leányával, Irénkével.

— **Nyomoruság Gyergyóban.** Ezen a czimen járja be a fővárosi lapokat egy hir, mely kétségbeejtő volna, ha szóról szóra igaz lenne. Szószerinti szövegében itt közöljük:

„A székely vármegyék között Csikmegye él a legmostohább viszonyok közt. *Sem földmivelése,* sem ipara, sem kereskedelme, sem vasutjai, sem városai nincsenek s népe, bár szorgalmas, munkás nép, csoppet sincs irigylendőbb viszonyok közt, mint a felvidék ruthénjei. Gyergyó-Békás községről közöl legujabban egy Szent Ferencz-rendi szerzetes megdöbbentően szomoru adatokat. A katholikus magyarok száma 352, a lakosság többi része oláh. Az utóbbi évek alatt elolláhosodott ezekből hat család huszonkét taggal. Már régebben egészen oláhokká lettek s a magyar papot hászszentelésekor be sem eresztették. Az emlitett lelkész Békáson tett látogatása alkalmával istentiszteletet tartott, melyen mintegy azáz magyar hivő jelent meg, de némelyek oly gyarlóan öltözve, hogy a hidegtől remkottak. A lelkész a szatán megláttogatta hiveit és még elszomoritóbb képet látott. Némelyek oly nyomorult viskókban, laknak, hogy kétrét görnyedve lehet azokba bejutni. Egy ilyen viskóban két elaggott hásszpárt talált, kiknek 27 fokos hidegben nem volt tüzük s öt apró unoka a testével melengette az öregeket. Egy másik viskóban öt apátlan-anyátlan gyermekre talált; a legnagyobb, tizéves fiucska gondozta a kisebbeket s a mint a lelkipásztornak mondotta, nem volt akkor több élelmük, mint egy fészetre való puliszkájuk. Csikmegye közönségének a régi katonai alapokból van ily czélok szolgálatára vagyona. A megye vezetőségének lelkiismeretére nehezednék, ha ily pusztulást tovább is ily közömbösen néne".

Mi azt hisszük, hogy a szerzetes egy kicsit túloz, mert bár nagyon szegény is a nép, helyzete nem oly megdöbbentő, mint a minő szinekkel festik.

— **A magyar ipar pártolása.** A mikor most minden téren megindult a mozgalom a magyar ipar pártolására s e tekintetben maga az ország kormányát kezében tartó belügyminiszter ur sem látta szükség felettinek 135449. 99. körrendeletében a hatóságok figyelmét felhívni különösen arra, hogy szükségletre csak magyar gyárból származó gyufát szerezzünk be: akkor azt kell tapasztaljuk, hogy a csikszeredai kereskedőink e nemből sem igen tartanak magyar gyártmányt. Jó lesz a kereskedő uraknak egy kissé magyarabban gondolkozni s a szükséghez mért czikkeiket magyar iparosoktól beszerezni, mert a magyarul érző és magyarán gondolkozó fogyasztó közönség nem lehet csak eszköz arra, hogy az olcsó és haszontalan, stiriai, valamint cseh gyárakból importált, gyufa fogyasztásával nekik nagyobb jövedelmet biztositson, mint a mennyit a talán drágább, de minden esetre jobb belföldi gyártmánynyal elérhetnének. Egyéb iránt minden embernek kiben a nemzeties érzés kifejlődött, kötelessége a czikkek vételénél figyelemmel lenni arra, hogy azok honnan származtak a legjobb érzése szerint visszautasitani azokat, melyek külföldön nyertek földi létet s igy aztán a kereskedő urak rá szoknak azon hazafias móresre, melynek hiányát addig lépten — nyomon tapasztaltuk.

— **Halálozások.** Márton Dávid városi polgártársunk felesége, Márton Ignácz városi tanácsos édes anyja folyó hó 6-án 85 éves korában, házasságának 61-ik évében jobb létre szenderült. Az elhunytat nagy kiterjedésü család gyászolja.

Wollmann Dániel gyó-békási fakereskedő Gyergyó-Szentmiklóson meghalt.

— **Március 15.** A csikmegyei honvédegylet mint eddig, ugy az idén is alapszabályának IX. §-a értelmében Csikszeredában márcz. 15-én d. e. 10 órakor hálaadó Isteni tisztelet után évi nagy gyűlését megfogja tartani. A honvéd egylet megkereste az előljáróságokat, hogy a községében még életben lévő 1848—49-es honvédeket mind utasitani sziveskedjenek, hogy ezen gyűlésen és az ünnepben részvételre jelenjenek meg és azért is, hogy az igazolások kiadhatására történt ujabb intézkedésekről tudomást nyerhessenek.

— **Verekedés Gyimesközéplokon.** Gyimesközéplokon András János a Palé és Bodor Márton február 24-én az utczán összeszólalkozva András Pál egy vaspálczával Bodor Mártont bántalmazta, mire ez egy zsebkéssel, sógora ifi. Szőke István még egy bottal Andrást nagy megverték, hogy az okozott sérülések begyógyulására 3 heti idő szükséges.

— **Végzetes szurás.** Folyó évi február 22-én Gyimesfelsőlokon Ambrus György a Mihályé házánál lakodalom volt, ez alkalommal Ambrus György fiai Dávid, Péter és György összeveszettek, a közülök Dávid és Péter zsebkést vettek elő, azzal vagdalkoztak. Péter kezéből a zsebkést kivették, azonban Ambrus Dávid tovább vagdalkozott a vendégek között s ekczben testvérét Tankó Gergely Istvánnét, Ambrus Katát ismeretlen okból mellén keményen megszurta. Bár az orvosi vélemény szerint a seb 14 nap alatt gyógyulónak mondatott ki a szerencsétlen asszony február 26-án meghalt.

— **Postai gyűjtőhelyek.** Már tettünk emlitést róla, hogy Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter nemsokára életbe fogja léptetni a posta-gyűjtődék intézményét. A mint halljuk, az előmunkálatok oly stádiumban vannak, hogy a gyűjtő helyeket nemsokára megfogják nyitni. A reform lényege abban áll, hogy a kincstár megbizásából magánemberek is átvehetik a postacsomagokot és ajánlott leveleket. A pénzes levelek és utalványok átvételére azonban nem adnak megbizást magán embereknek. A nap bizonyos óráiban gyűjtő-kocsik járják be a várost és összeszedik a gyűjtő helyeken felhalmozott csomagot és levelet s egyenesen viszik a vasutra. Ilyen gyűjtő helyek lesznek berendezve a dohánytőzsdékben s a kereskedőknél, kik bolt helyiségben árulnak. Egy-egy nyilt utczában több ilyen gyűjtőde is lehet. A helyiség fölé ki lesz irva az állami czimerrel diszitett táblán: *M. kir. posta gyűjtőhelye ajánlott leveleknek és csomagoknak".* A forgalmi szükség szerint szaporitják ezen gyűjtőhelyek számát. Kezdetben csak a fővárosban akarták ez uj intézményt életbe léptetni, most azonban elhatározták, hogy mindjárt egyidejűleg behozzák azt a vidéki városokban is, mire nézve már számos ajánlat érkezett be. Elképzelhető, hogy az uj intézmény mily nagy kényelmére lesz a közönségnek, mert esetleg ugyanabban az üzletben, hol éppen bevásárolni szokott, feladhatja az ajánlott levelet és posta csomagot is.

— **Munkás fölösleg Csongrád megyében.** A Csongrádmegyei Mindszent községnek jobbadán kubikos munkából élő lakossága köréből mintegy 500 tönyi munkás csoport áll rendelkezésre a tavaszi időre, kik az ország bármelyik vidékén földmunkát hajlandók elvállalni. Ezen előnyösen ismert földmunkásokat Csongrádmegye hatósága az összes törvényhatóságoknak és nagyobb földmunka vállalkozóknak figyelmébe ajánlja.

— **Adakozás a madéfalvi emlék javára.** Szárhegyi Ádám Imre h. jegyző és Ferencz András birtokos 2—2 koronát a madéfalvi emlék javára Benedek István b. elnök kezéhez adományoztak. Benedek István.

— **Erzsébet emlékoszlop** javára Csik-Jenőfalván febr. 15-én rendezett estélyen befizettek: Rancs János 80 fillér, Lukács Vilmos 2 korona, Szakács Gergelyné 2 kor., Szántus Dávid 1 kor. 20 fillér, Mánya János 1 kor., Timár Tódor 40 fillér, Boltresz Vilmos 1 korona 20 fillér, Edmund Berzenszki 2 kor., Ferencz András 1 kor., 20 fill., Solnai Dénes 1 korona, Pap Ferencz 2 kor., Budai János luppényi pleb. 3 kor., Antal Péter 2 kor., Kovács Péter 1 kor., Bogádi Károly 80 fill., Hankó Antal 80 fillér, dr. Prihoda 80 fillér, Német Antal 40 fill., Székely János 1 kor., Lázár Árpád 2 kor., Mánya Kristóf 1 kor., Mánya Antal 2 kor., Léhner Márton 2 kor., Léhner Antal 2 kor.. Senker János 1 kor., Meskó Kálmán 2 kor., Zöld József 2 kor., Lászlo Gáspár 2 kor., Ágoston József 80 fillér, Kovács Mózes 1 kor., Mihály Gergely 80 fillér, Rácz Béla 40 fill, Kovács Lajos 80 fill., Veress Péter 40 fill A nemes szivü adakozók neveit nem azért soroltam el, hogy hiuságuknak tömjénezném, — mert hisz a honszeretet mely fillérekből ki csillámlott, hiu nem lehet, — hanem azért; mert a példa vonz. Az eszme fönnséges, adja Isten, hogy mielőbb megtestesüljön.

— **A Báthory emlék javára** a csikszentdomokosi emlékbizottság által rendezett táncmulatságon befizettek: Krausz Mihály 8 kor. Bogády Károly, Lázár Gyula 6—6 kor. Ferenczy Károly, Görög Joachim, Lázár Menyhért, Irgalmas nővérek, Vákár Lukács, Karácsony János, Dr. Szentpéteri Kristóf, 4—4 kor. Lukács Vilmos, Gleganmuczi Tita, Csiki Kálmán, Cziffra Mihályné, Kopacz Lukács, Dr. Tiltscher Ede, Szász Lajos, Romfeld János, Ferencz József, Tompos Mátyas, Antal Péter, Boltresz Ferencz, Dr. Ballo István, Miklós István, ifj. Antal Albert 3—3 kor. Drotos Maria, Drótos János, Csiszi András, Eránosz Katalin, Flórián Gerő, Incze Domokos, Bagoly Mihály, Csergő Gyula, Tariszanyós Gergely, Szekula Jánosné, Frukusz Irma, Krisztián Antal, Paál Albert, Laurenczi Jánosné, Székely Károly, Orel Dezső, Bocsánczi Kristófné, Kopacz Jánosné, Eránosz Bogdán, Merza Kristóf, Merza Vilmos, Zárug Zakariás, Bogdán István, Mardirosz N. Sáska Kajtán, Dájbukát Antal, Csiki Dénes, Dobriban Antal, Urmanczi Vertán, Kiss Antal, Kereszteszt Gyula, Zomora Dániel, Baltresz Vilmos, Steffel Lipótné, Rancz János, Szőcs István, Karácsony Jánosné, Kovács Lajos, Dr. Prihoda Gyula, Bara János, Kristó Domokos, Török Ferencz, Kassay Lajos, Karácsony József, Vassilkievicz Viktor, Boltresz István, Ferenczi N. 2—2 kor. Pánsch János 1 kor. 40 fill. Raffai N. 1 kor. 10 fill. László Ferencz Bójte Lajos, Krausz János, Karda Mihály, Kedves István, Suba Zzigmond, Gál Márton, Veress Zsigmond, Xántusz Dávid, Németh Antal, Solnay Dénes, Nagy István, Takó János, Mihály István, Mihály Gergely, Karácsony Alajos, Hankó Antal, Puskás Tamás, Dezbek Sándor 1—1 kor. Timár Tódor, Duduj Tódor 80—80 fill. Czárán Albert 60 fill. Dobriban Péter, Kalamár Dávid, Torday N. Kedves Gergely, Mánya János 50—50 fillér. Szász Imre, Gál Albert, György András, Kedves Antal, Kristály Domokos, Szabó János, Bójte Ferencz, Márton András, Albert Tamás 40—40 fill. Gál Antal, Gál Albert, Szabó János 20—20 fill. Mely felülfizetések is voltak, melyért fogadják a „Polgári olvasókör" őszinte köszönetét.

— **Adakozás a „Báthory" emlékre.** Ezen czélra ujabban a következő összegeket vettem: Dr. Fejér Antal ügyvéd urtól 4 koronát. A gyergyó-szentmiklósi főszolgabiróságtól az 54 és 615 számu gyűjtő iv kiséretében 21 korona és 70 fillért. Ez iveken adakoztak. Dr. Fejér Dávid 2 k. Márdirosz 50 fill. Lázár István és Boltresz Vilmos 1—1 k. Kőlló Ignácz, Rokuly Alajos, Lázár István, Szilágyi János, Csata József, Csata Miklós 20—20 fillért. Gy.-Szárhegy község 10 k. Előlegegylet 1 k. Ditró község 2 k. és Biró Sándor 40 fillt. Csik-Szentdomokosról Krausz Mihály ur küldött 385 kor. 10 fillért, mint a febr. 18-án rendezett táncvigalom tiszta jövedelmét. Ezen összegek is a takarékpénztárba helyeztetvén, jelenleg van a csikszeredai takarékpénztárban; 1298 kor. 42 fill. Fogadják a nemes szivő adakozók hálás köszönetünket. Csikszereda, 1900. febr. 27. Lukatos Mihály, pénztárnok.

— **Segély kérés amerikai magyarok által.** Messze idegenből, tengereken túlról, Amerika szabad földjéről hallatszik segély kérő szava magyar véreinknek, kik ott is élethalál harczot kell hogy vivjanak az Európából s igy hazánkból is bevándorolt tótok pánszlávizmusa ellen. A Pennsylvania Mononghela völgyében letelepedett magyar katholikusok egy templomot szándékoztak felépiteni, mely védhástyája lenne az ott elterjedt panszláv áramlatnak. A tervezett épitkezés élén a kassai egyházmegye által kiküldött Kovács Kálmán plebános, mint hitközségi elnök áll, a ki körlevélben kereste meg az összes magyarországi törvényhatóságokat a Pennsylvániában épiteni tervelt egyetlen róm. kath. templomban elhelyezendő nagy oltár költségeire kegyes adományok gyűjtéséért, hogy u[illegible] az a templom időtlen időkig hirdesse [illegible] szakadt véreinknek, miszerint az édes magyar haza még ott is szeretettel gondozza hontalan gyermekeit.

— **Budapestre szóló levelek.** A Budapestre szóló leveleséseket gyakran a hiányos czimzés miatt nem lehet a kellő gyorsasággal kézbesiteni, mert a czimiratban a feladók többnyire csak az utczát és házszámot, sőt gyakran még ezeket sem tüntetik ki, holott ha ezeken kivül különösen a kőzigazgatási kerület és lehetőleg az emelet és ajtó számát is feljegyeznék, a levelek kézbesitését gyorsitanak és megkönnyitenék. A mosgopostai alkalmazottak ugyanis a Budapestre szóló összes levelezésekat már utkőzben kőzigazgatási kerületek szerint rendezik oly czélból, hogy a kézbesitéssel foglalkozó Budapest 1. (Vár), 2. (Vizivároz), 3. (Ó-Buda), 10. (Kőbánya) és 56. (Angyalföld) sz. hivatalok és a főposta a rendezett leveleket a kőzigazgatási kerületeken belül alakitott levélhordói járások szerint gyorsan szétosthassa. Ha a levelek czimzése hiányos, az utazó postai alkalmazottak, nem különben a késleltő postahivalok feladatukat oly gyorsan megoldani nem képesek és e miatt a levelezések késbesitése, — főleg kevésbé ismert czimnél, — sok esetben késedelmet szenved. Különös fontossággal bir a helyes czimzés már azon okná fogva is, mert ujabban a V. és VI. kerületek külterlkeire (Angyalföldre) szóló leveleket többé nem a főpostahivatal, hanem a külső-vámsul 109/b. sz. házban levő Budapest 56 sz. posta és távirda hivatal kézbesiti. Felkérem tehát a t. közönséget, hogy saját érdekében a levelezések gyorsabb kézbesitése és a postai alkalmazottak amugy is terhes szolgálatának megkönnyitése végett a Budapestre szóló levelezések czimiratán az utcza és házszámon kivül még a kőzigazgatási kerület (I—X-ig) és lehetőleg az emelet és ajtó számát is kiirni s illy eljárásra vidéki ismerőseit is felkérni sziveskedjék. Budapest, 1900. január 31. M. kir. posta és távirdaigazgatóság.

A következő sorok közlésére kérettünk fel: Tekintetes szerkesztő ur! Becses lapja 8-ik számában „Különfélék rovatában lopás Csik-Gyimesen" czimü napi hirre, melyben becsületem van megtámadva, válaszomul az érdeklődő közönség figyelmét a „Csikmegyei hiradó 8-ik számában a Közönség köréből" czim alatt megjelent közleményre hivom fel. Egyuttal kérem szerkesztő urat, sziveskedjék becsületem megvédése tekintetéből ezen kijelentésemnek b. lapjában tért nyitani. Csik-Gyimesen 1900. febr. 24. Szőcs György.

HIVATALOS RÉSZ.

Magyar. kir. belügyminiszter.

135449. szám.

III.

Körrendelet

valamennyi vármegyei törvényhatóságnak.

A kereskedelmi miniszter Ur a hazai gyufaipar felvirágzása és a hazai gyárosok helyzetének javitása érdekében arra kért fel, hogy ezen iparág fejlődésének előmozditására a törvényhatóságokat is felszólitsam.

Felhivom ennél fogva a törvényhatóságot, hogy saját gyufa szükségletének beszerzésénél a hazai ipar érdekeire kellő tekintettel legyen, illetőleg azon kereskedőtől, kinél gyufa szükségletét beszerzi, hazai gyufa szállitását követelje.

A kereskedelmi miniszter ur azon reményének ad kifejezést, hogyha a hatóságok ezt a követelést következetesen érvényesitik, a kereskedők az elől nem fognak kitérhetni és igy bevezetni a hazai gyufát, a közönség is ahhoz fog szokni és ennek révén a hatóságok fontos iparfejlesztési tényezőkké válnak.

A kitüzött czélnak minél kiterjedtebb mérvben elérhetése végett egyuttal felhivom a törvényhatóságot, hogy a területén lévő rendezett tanácsu városokat és községeket saját szükségleteiknek beszerzésénél hasonló eljárás követésére hivja fel.

Budapesten, 1900. január hó 1-én.

A miniszter helyett:

Jakabffy s. k., államtitkár.

Szerkesztői üzenetek.

D. L. Közöltni fogjuk ezt is, mint a többit mihelyt terünk engedi. Kérését is akkor teljesitendjük.

Zs. Z. Jönni fog. Lehet, már a jövő számban, lehet csak később, de okvetlenül.

Laptulajdonos:
GYÖRGYJAKAB ÖRÖKÖSE.

VERESS SÁNDOR dr.,
magyar királyi főorvos
orvosi rendelője és fogorvosi műterme
[32] 4—10 **Csik-Szeredában**
Nagy Ferencz dr. házában.
Rendes orvosi tanácskozási idő naponta délután 2—3-ig. Fogorvosi és fogmüvészi rendelő idő naponta délelőtt 9—12-ig.

NEM HULL A HAJ, NINCS TÖBBÉ KOPASZ EMBER

Szenzációt kelt a gyógyfükivonatom, melyet évek hosszu során át tanulmányoztam, hogy mikép lehessen meggátolni a megkopaszodást.

EXIKÁTOR

1 üveg ára 2 kor. 40 fillér.

Felfedeztem és százszoros pénzzel fizetek, ha kétszeri használat után rögtön meg nem szünik a **hajhullás, korpaképződés** és mindennemü **fejbőrbetegség.**

Kapható gyógyszertárakban és mindennemü illat- és piperecikk-kereskedésben.

[19] 5—20

Főraktár: Török József gyógyszertára, Király-utcza 12. sz.

Erdélyi főraktár és vezérképviselőség: GÓTH GYULA, illat- és piperecikk nagykereskedőnél, Gyulafehérvár-Főtér.

Vidéki megrendeléseket utánvéttel azonnal eszközöl:

Egyedüli készitő és széjjelküldési raktára. **Dobé Nándor,** uri, női és szinházi fodrász, **Budapest, Nefelejts-utcza 27.**

Szám 62/1900.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhirré teszi, hogy a csikszeredai kir. jbiróságnak 1899. évi V. 681 számu végzése folytán dr. Fejér Antal ügyvéd által képviselt Csikszeredai takarékpénztár részv. társaság részére Zsok József a társai csikdánfalvi lakósok ellen 95 frt követelés a jár, erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 636 korónára becsült ingóságokra a csikszeredai kir. járásbiróság 1899 évi V. 681/2. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégitési jogot nyertek volna, végrehajtást szenvedők lakásán Cs.-Dánfalván leendő megtartására hatá időül **1900. évi márczius hó 16. napjának d. e. 8 órája** kitüzetik, a mikor a biróilag lefoglalt I. Zsok Józsefnél széna, lovak és hám. II. Székely Andrásnál tehén, bivaly, borjuk és sertések a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégitéshez jogot tartanak, amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tünik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél irásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

Kelt Csik-Szeredán, 1900. évi február hó 10-ik napján. **Keresztes Gyula,** kir. bir végrehajtó.

[47] 2—1

Csik-Pálfalván Péter György

tulajdonát képező fürész gyártelepen

5000 drb $^1/_8$ czollos 4—6 mét. hosszu deszka
2000 drb 1 czollos 4—6 mét. hosszu deszka

legjutányosabb árban eladó.

[37] 8—3

Pályázati hirdetés.

A csik-gyimesfelsőloki községi iskolánál ujonnan rendszeresitett II-ik tanitói állásra 1900. évi márczius 20-ig pályázat hirdettetik. Fizetése: 740 korona havonkint fizetve. Lakás két szoba, konyha és pincze. Fuátalány: 60 korona Kötelessége a 3., 4., 5. és 6-ik vegyes osztályok vezetése, a még ezután beállitandó faiskola kezelése és tanitó társával közösön az ismétlők oktatása. Ezen állásra okleveles tanitók és tanitónők pályázhatnak. Felszerelt kérvények alulirotthoz küldendők.

Benke János, pleb. iskolaszéki elnök.

[49] 1—2

Sz. 1—1900. [42] 2—2

Hirdetmény.

Csik-Csicsó község elöljárósága által közhirré tétetik, hogy a „Hargitai" borviz fürdő 10 évi idő tartamra, **ez évi márczius hó 17-én** d. e. 8 órakor Csik-Csicsó községházánál haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 350 frt.

Egyéb feltételek a körjegyzői irodában betekinthetők.

A község elöljárósága:

Csik Csicsón, 1900 évi február hó 15

Tompos Károly, körjegyző. **Györfi Ferencz,** biró.

Jó munka!

Hazai ipar fejlesztése!

Szives tudomásul!

Van szerencsém nagybecsü megrendelőim és a n. é. községben szives tudomására hozni, hogy a *tavaszi* és *nyári* idényre szóló legfinomabb minőségü valódi

gyapju és kamgarn

szöveteket beszereztem és ez által abba a kellemes helyzetbe vagyok, hogy nagybecsü megrendelőimet kivánalmaik szerint a legjobban kiszolgálhatom.

Ugy szinten mindennemü férfi-szabó kellékeket eladásra is raktáros tartok.

Tehát mielőtt becses megrendelőimnek eddigi szives pártfogásukért köszönetet mondanék, egyuttal kérem, hogy iránytam tanusitott pártfogásukat a n. é. közönséggel együtt részemre fentartani szives kedjenek és becses megrendeléseikkel szerencséltetni méltóztassanak, melyek után vagyok szolgálatukra kész,

Csik-Szeredán, 1900. év február hóban

mély tisztelettel

Dóczy János, férfi-szabó. (Saját-ház).

[46] 2—4

Pontos kiszolgálás!

Becsület és szorgalom!

Olcsó és jó fajta borok.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy saját pinczémből

valódi tiszta kisküküllő menti szőllő borokat

szolgáltathatok ki, melyeket évek óta személyesen szüreteltem s tisztán kezelek.

1 liter 1899-beli, ballavásári . — kor. 72 fillér.
1 liter 1896-beli szentháromsági kitünő minőségü asztali bor 1 kor. — fill.
1 üveg $^7/_{10}$ liter 1879 beli nyárádszent-lászlói pecsenye bor 1 kor. 40 fill.

THE CONTINENTAL

Bodega Spanyol gyógyborok $^7/_{10}$ literes palaczkokban 3 koronától 4 kor. 40 filléres árakban, raktáromon rendelkezésre állanak, — mind ezek a háztól elszállitva.

Továbbá elismert kitünő és jó minőségü

kőbányai és Czell-féle sörőket

háznál és elvitetve, legjutányosabb árak mellett szolgáltatok

Kiváló tisztelettel:

Helvig G. János.

[40] 3

Háztól elvitetve.

Kiváló különlegességek.

Bodega- és pecsenye borok

Olcsó és pontos kiszolgálás.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség tudomására hozni, hogy Csik-Szeredában

Singer és Naumann-féle varrógépekből

nagy raktárt rendeztem be.

Ezen varrógépek előnyei más gyártmányokkal szemben a gyártásra használt kitünő minőségü anyagban és a technika ezen téren elért legujabb vivmányai szerinti gyártásban rejlenek. Tartósság, szabatos csinos kivitel és könnyü zajtalan működés tették e gépeket oly annyira kedveltté és elterjedtté.

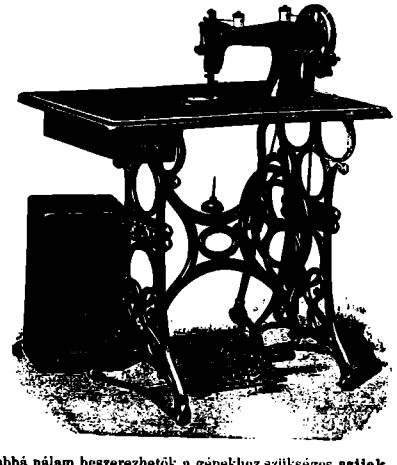

Továbbá nálam beszerezhetők a gépekhez szükséges **szijak, olajozók, csavarhuzók, hajók** és **mindenféle számu tűk** stb. **felszerelések.**

Versenyképes kerékpárakat megvételre közvetitek.

Ugyszintén a **tavassi szezonra megérkeztek a legkitünőbb honi gyártmányu gyapju szövetek.**

Magamot a n. é. közönség jóakaratu pártfogásába ajánlva maradtam

teljes tisztelettel

[31] 3—6 **Jakab József,** férfi-szabó Csik-Szeredán.

Legkitünőbb honi gyártmányu szövetek nagyraktára.

Ízlésemben oktatási varrásban díjtalanul nyujtok.

Varrógépek csekély részletfizetésre.

Erdélyrészi különlegesség. **Étkezésnél sohase hiányozzék.** Erdélyrészi különlegesség.

A medgyesi mezőgazdasági és ipari kiállitáson a legnagyobb érremmel kitüntetve.

Melyik a legegészségesebb a legolcsóbb és a legizletesebb füszer mindennemü husételekhez

Az általánosan elismert

ERDÉLYI MUSTOS MUSTÁR!

világos szinü, füszeres, kitünő izü		barna, füszer nélkül édes, erős	
1 üveg á 200 gramm	60 fillér.	1 üveg á 200 gramm	= 60 fillér.
1 üveg á 350 gramm	1 korona.	1 üveg á 350 gramm	= 1 korona.
1 kilo üveg nélkül	2 korona.	1 kilo üveg nélkül	= 2 korona.

diszesen kiállitott üvegekben. — Nagyobb megrendelés esetére különös árkedvezmény. Hűvös és száraz helyen tartandó!

Kaphatók Csik-Szeredában: Nagy Gyula, csemege és füszerkereskedés. **Nagy-Szebenben:** Fuchs Lajos, Klein M. János, „Concordia" kereskedelmi részvénytársaság, Gärtler Gusztáv, Wagner J. Ferencz, Reissenberger J. A., Homm Fr., Billes János, Simonis M. G., Ballmann Gyula, Binder Fr., Mühlsteffen Rudolf. **Bukurestben:** Rletz G. **Besztercsén:** Nösner J. **Berethalomban:** Salzer Mihály, gyógyszertárdos. **Gyöngyösön:** Kozmási János fiai. **Györgyró-Tölgyesen:** Görög & Jávorszky. **Brassóban minden csemege és előkelőbb füszerüzletben. Medgyesen:** ifj. Burresch János és Schemmel Márton. **Szászsebesen:** Grosz Fr. János. **Segesvárt:** Teutsch B. J. és id. Misselbacher J. B. **Bécsben:** Breitenstein J. csemegekereskedés. **Különösen kaphatók minden csemege és előkelőbb füszerkereskedésekben.**

Eléggeliti az emésztést és étvágyat kelt.

Eléggeliti az emésztést és étvágyat kelt.

[36] 3—10 **Első erdélyi mustárgyár**

HORNUNG GYULA, Brassó.

Erdélyrészi különlegesség. **Kolbászhoz és füstölt ételemühez pikánsabb és finomabb mint a torma!** Erdélyrészi különlegesség.

Nyomatott Csik-Szeredában, a lapkiadó Györgyjakab Márton utóda, könyvnyomdájában 1900.